

Зелените умения и кариерните предизвикателства пред младите хора

Краят на 2023 година... Един от основните световни проблеми е все по-явното изменение на климата и влошаването на околната среда и заедно с технологичните промени, глобализацията, демографията и други фактори, те имат подчертано въздействие върху промяната на заетостта и търсенето на умения. Идентифицирането и предоставянето на подходящи умения за нови, съществуващи и предстоящи работни места е фактор, чрез който може да се улесни прехода към по-зелени икономики и да помогне да се използва огромния потенциал за заетост. И тъй като светът се стреми да се справи с належащите екологични предизвикателства, възпитаването на зелени умения у по-младото поколение е от първостепенно значение. Поради това кариерното образование и ориентиране в училищата ще бъдат от съществено значение за дългосрочния успех на преминаването ни към Net Zero.

„Едно от основните предизвикателства, пред които сме изправени като млади хора при достъпа до зелени работни места, е липсата на яснота относно кариерните пътеки и ресурсите за обучение, както и липсата на наставничество или системи за подкрепа за развитие на зелена кариера“, каза Кристи Дрътман, съосновател на Green Jobs Board, платформа, която предоставя източник за търсещите екологична работа, за да открият и научат за екологичните възможности за работа.

Тези думи насочват вниманието към характеристиките на "Зелено работно място" - всяка професионална дейност, която подпомага опазването на околната среда и борбата с климатичните промени чрез спестяване на енергия и суровини, насърчаване на възобновяемите енергийни източници, намаляване на количеството отпадъци и замърсяването или чрез опазване на биологичното разнообразие и екосистемите. А какво представляват зелените умения, които все повече ще са необходими в съвременния свят на професиите?

Погрешно да се свържат определени екологични умения с конкретни индустрии. За разлика от способността за наместване на счупена кост, която ще квалифицира работника за работа в здравеопазването, но не е от значение, ако кандидатства за роля в

адвокатска кантора, зелените умения са различни. Необходимо е да се мисли за зелените умения по-скоро като технически умения в способността им да се прилагат в широк спектър от индустрии. Например, отчитането на въглерода или оценката на въглеродния отпечатък на различни организации може да играе важна роля в различни индустрии, от консултации до управление на отпадъците. Въпреки че може да има концентрация на работници с екологични умения в зелени индустрии, тези умения са търсени в световната икономика. Според LinkedIn най-бързо развиващото се зелено умение в ЕС е планирането на действия в областта на климата. Планът за действие за климата е „рамков документ за измерване, проследяване и намаляване на емисиите на парникови газове и приемане на мерки за адаптиране към климата“. Съществуват планове за действие за климата за различни организации. Например, те съществуват на правителствено ниво, включително за щатите на САЩ, за международни организации като Световната банка, компании от Fortune 500 и други. Това означава, че работодателите се състезават за кандидати в различни индустрии. Има много зелени умения, които са необходими за работа в индустрии, които не се считат за екологични. Например, според LinkedIn, познаването на енергийната ефективност може да е необходимо за роли като ВиК инженер, мениджър комунални услуги, вицепрезидент по съоръженията или специалист по ОВК.

Темата за зелените умения стои в основата на Доклада за зелени умения за 2022 г. от WorldSkills UK и Доклада за образование, информация, съвети и ориентиране в областта на образованието на парламента на Обединеното кралство и обсъжда начини за подобряване на кариерното осигуряване, свързано със зелените умения в училищата, колежите и университетите в Обединеното кралство.

Актуално състояние Докладът на WorldSkills UK показва, че в момента има голяма синергия между нуждите на работодателите и стремежите на студентите. Има нарастващо търсене на зелени умения в индустриите в цялото Обединено кралство. От възобновяема енергия до усъвършенствано производство, компаниите търсят професионалисти, които могат да стимулират иновациите и промяната по екологични начини. Освен това студентите са вдъхновени да следват кариерни пътеки, които могат да се борят с изменението на климата и да подкрепят преминаването на Обединеното

кралство към Net Zero. Докладът обаче подчертава разликата между търсенето на зелени умения и сегашното ниво на предлагане в образователната система. Твърде много млади хора не са запознати със зелени кариерни пътеки или работни места. Без да обърнем внимание на тази основна необходимост, ще продължим да се изправяме пред значително предизвикателство от недостига на умения. Тази празнина се усложнява от констатациите от доклада на комисията по образование на парламента на Обединеното кралство. Докладът подчертава големия напредък, постигнат в предоставянето на кариери в Англия, включително работата на кариерните центрове на Careers and Enterprise Company и тяхната подкрепа за вграждането на Gatsby Career Benchmarks. Докладът също така идентифицира липсата на достъпни и висококачествени уебсайтове, които предлагат кариерна подкрепа и съвети на младите хора. Освен това докладът признава „значителни пропуски във висококачествения трудов опит, особено за младите хора в неравностойно положение“. Пътищата към подобрене:

- Подобряване на предоставянето на актуални професии и кариери в училищата
- Интегрирана учебна програма: Училищата трябва да интегрират екологични умения в своите учебни програми, като насърчават интердисциплинарно обучение, което включва екологично образование по различни предмети.
- Обучение на учители и професионално развитие: 88% от учителите, анкетирани за доклада на Комитета по образование, смятат, че тяхното обучение не ги е подготвило да предоставят кариерна информация и насоки на учениците, а темата за зелени умения почти липсва. Необходим е цялостен пакет от подкрепа за учители и кариерни консултанти. Това включва сътрудничество с експерти от индустрията и предоставяне на достъп до актуални ресурси.
- Индустриални партньорства: Училищата трябва да изграждат силни партньорства с местни фирми, индустрии и екологични организации. Тези партньорства могат да предложат на студентите ценна информация за приложенията на зелени умения в реалния свят и предоставят възможности за практически опит в ученето
- Интерактивно кариерно ориентиране: Кариерните консултанти и центрове трябва да се развиват, за да отразяват променящия се пазар на труда. Специализирани съветници за зелена кариера могат да помогнат на учениците и студентите да разберат потенциала на

зелените кариери, предлагайки информация за образователни пътища, необходими умения и перспективи за работа.

- Интегрирана инфраструктура: Интегрирана инфраструктура, която действа като „обслужване на едно гише“ за младите хора, е задължителна; разпространяване на информация за зелени възможности за кариера, стипендии, стажове и семинари.

- Модели за подражание и вдъхновяващи събития: Мащабни събития, които представят професионалисти с успешна зелена кариера и възможност да споделят своите пътувания, могат да вдъхновят студентите. Освен това организирането на семинари, майсторски класове и състезания, фокусирани върху екологични умения, може да ангажират учениците и да им подсказват нови възможности.

В допълнение, според МОТ 100 милиона работни места могат да бъдат създадени чрез преход към устойчиви енергийни източници и сценарий за кръгова икономика. Въпреки това се очаква някои съществуващи работни места да остаряят и е малко вероятно ползите от прехода да бъдат разпределени географски или демографски, освен ако младите хора не получат необходимото обучение и системи за подкрепа. Не трябва да се забравя, че несъответствие на уменията на пазара на труда води до високи разходи за индивидите, предприятията, индустриите, икономиките и обществата. Идентифицирането и предоставянето на подходящи умения за нови, съществуващи и предстоящи работни места може да улесни прехода към по-зелени икономики, помагат да се използва огромния потенциал за заетост и гарантират нови възможности облагодетелстват по-широк дял от обществото. Един от ключовете за успешни политики за устойчиво развитие по отношение на екологичните, социалните и икономическите резултати е да се гарантира, че правилните умения са налични, когато и където са необходими. Въпреки че зелените компетенции са подходящи за хора от всички възрасти, те са от по-голямо значение за по-младите хора, които могат да допринесат за екологичния преход за по – дълъг период от време.

Един от начините да се гарантира, че младите хора са обучени със зелени умения, е да ги вдъхновим чрез програми, които се фокусират върху важността на екологичните дейности. Някои екологични дейности са:

1. Рециклиране: Рециклирането е събиране, сортиране и обработката на използвани материали или отпадъчни продукти и превръщането им в ценни продукти. Целта на

рециклирането е да се спести енергия и да се намали потреблението на нови ресурси, намаляване на отпадъците и минимизиране на въздействието върху околната среда, свързано с производството на стоки от нулата.

2. Пестене на енергия: Пестенето на енергия се отнася до използването на енергийните ресурси по-ефективно и отговорно за намаляване на потреблението на енергия и минимизиране на отпадъците. Някои практични начини за пестене на енергия са изключване на осветлението, когато не се използва, изключване на електрониката и използване на енергийно ефективни уреди, за да се намали консумацията на енергия.

3. Подкрепа за политиките за възобновяема енергия: Подкрепата на политиките за възобновяема енергия е от решаващо значение за справяне с изменението на климата и прехода към по-устойчиво енергийно бъдеще. Възобновяемата енергия може да бъде подкрепена чрез повишаване на обществената осведоменост и насърчаване на икономическите ползи от политиките за възобновяема енергия.

4. Засаждете дървета или практикувайте устойчиво градинарство: Засаждането на дървета е една от най-старите екологични дейности. Хората засаждат дървета, защото дърветата абсорбират въглероден диоксид и помагат за компенсиране на въглеродните емисии. Алтернатива на засаждането на дървета е практикуването на устойчиво градинарство. Можете да използвате местни растения и компост и да избягвате химически торове, за да създадете екологична градина.

5. Участвайте в местни екологични инициативи: Участвайте в местни събития за почистване, проекти за възстановяване и програми за екологично образование. Докато го правите, можете също да станете доброволец за или да подкрепите организации, които се застъпват за силни политики в областта на климата и обучават другите относно изменението на климата.

Друг начин да се осигури изграждането на зелени умения у младите хора е да им се предоставят дигитални умения за създаване на екологични продукти, които помагат да направят рециклирането и други природосъобразни дейности по-лесни. Например, в класа за стипендии на Women Techsters за 2023 г., по време на техните завършващи проекти, две групи работиха върху две екологични решения. Една група работи върху Eco-Elites, решение на Greentech за лошо управление на отпадъците, насочено към преодоляване на пропастта между депониращите отпадъци и рециклиращите, като

помага на рециклиращите организации да намалят режийните и оперативните разходи, като същевременно улеснява хората и организациите да изхвърлят правилно своите пластмасови отпадъци. По този начин подпомагат глобалните усилия за намаляване на замърсяването с пластмасови отпадъци. Докато другата група работи върху Ecoverse, платформа за цифрова общност на едно гише за заинтересовани страни и ентузиастични за рециклиране. Тази платформа е предназначена да свърже всички играчи, участващи във веригата на рециклирането, като лица, организации и фирми, фокусирани върху устойчивостта. Оборудването на младите хора с правилните умения им дава знанията и уменията да предложат решения на някои от най-големите проблеми в света. А преминаването към по-зелена икономика създава възможности за въвеждане на нови чисти технологии, зелени инвестиции и работни места.

Кариерен нещотърсач Галя Бончева